

may-2017
M.A. PART-I
code: 8653

Time: 3 Hours

વિષય : ગુજરાતી પ્રશ્નપત્ર : ૭
(ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા)

Total Marks : 100

સૂચના: દરેક પ્રશ્નના ગુણભાર સરખા છે.

- પ્રશ્ન-૧ રસશાસ્ત્રના અદ્યપિતા ભરતમૂનીએ આપેલી રસવિષયક વ્યાખ્યા સમજાવી રસપ્રક્રિયા અંગે તેમની વિભાવના સમજાવો.
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ રસ વિષયક ક્ષતિઓ દૂર કરવા ભરત પછીના ભટ્ટ લોલ્લટ્ટ, શંકુક, ભટ્ટ નાયક આદિ અલંકારિકોની ટીકાઓનું વિગતે વર્ણન કરો.
- પ્રશ્ન-૨ 'તને રસ ણ્વ : વસ્તુત : આત્મા' : આ સુત્રને આધારે આનંદવર્ધનના ધ્વનિસિદ્ધાંત અંગે જણાવો.
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ધ્વનિના પ્રકારોની ચર્ચા કરી, રસ ધ્વનિ શા માટે શ્રેષ્ઠ ? સદષ્ટાંત ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ કુન્તકે આપેલું વક્રોક્તિનું સ્વરૂપ સરજાવી, તેના સિદ્ધાંતની સ્પષ્ટતા કરો.
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ કવિ વ્યાપારમાં રહેલી વક્રોક્તિ કેટલા પ્રકારની છે ? સદષ્ટાંત સમજ આપો.
- પ્રશ્ન-૪ કાવ્યાલંકાર સૂત્રવૃત્તિના કર્તા વામને આપેલી રીતિ વિષયક વિચારણાની સમજૂતી આપો.
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ વૈદર્ભી, ગૌડી, પાંચાલી ઉપરાંત લાટી રીતિ વિશે વામનેના સિદ્ધાંતની આલોચના કરાવો.
- પ્રશ્ન-૫ અલંકાર સંપ્રદાયના આચાર્યોએ આપેલી અલંકાર વિષયક વ્યાખ્યા સમજાવી, અલંકાર વિચારણા સમજાવો.
અથવા
- પ્રશ્ન-૫ કાવ્યમાં અલંકારના મહત્વને સ્પષ્ટ કરી, કાવ્યઘટક તરીકે તેના ગુણોનું દર્શન કરાવો